

РЯБЧЕНКО АРСЕНТІЙ ФЕДОРОВИЧ (1916 р.н.)

с. Баранівка

Пам'ятаю, що у 1932-1933 роках був великий голод, тому що влада відібрала у селян увесь урожай. Спеціально створювали бригади із сільських людей, які йшли з хати в хату і все забирали. Люди були налякані, бо їх били та за непокору арештовували. Звичайно, хто міг, той ховав продукти: закопував, виносив у ліс — але все одно знаходили.

Люди збирали колоски і варили кутю. Та це було небезпечно, бо кого впіймали, то садовили в тюрму на п'ять-десять років.

Щоб вижити, селяни поділили між собою землю: кому попав ліс, той брав рослини, а інших не пускав. Їли цвіт акації, липу. Дерева стояли голі, а луг без трави.

Особливо тяжко стало перед зимою 1932 року, бо люди пухли від голоду і масово мерли.

Трохи краще було тим, хто вступив до колгоспу, бо їм давали пайки, хоч і не завжди. Та й ті, хто в бригади входив, жили непогано — ситі були.

Таке довелося мені пережити. Звинувачую в цьому Сталіна.